

LÜKSEMBURG'DA ADALET ARAYIŞI

28.04.2016

27.04.2016

DW.de

Lüksemburgda, milyarlarca euroluk vergi ödeme yükümlülüğünden kurtulan şirketler yerine onların marifetlerini ortaya çıkarırlar yargılanıyor. Brüksel'den Barbara Wesel'in haberi:

Odile Delahye Muhbir Antoine Deltour'u desteklemeye ve vergi adaleti talep etmeye geldim, diyor. Beraberindeki yüz kişi gibi o da Deltour'un memleketi Epinal'de yaşıyor.

Fransa'dan yola çıkan otobüs Lüksemburg'daki adalet sarayına gecikmeyle varıyor. Ama destekçi grubun havası ve kararlılığı yerinde. Danışmanlık şirketi Price Waterhouse Coopers'te (PWC) çalışmış olan Deltour'a kahramanları gözüyle bakıyorlar. Savunma masraflarını karşılamak için para da toplamışlar.

Dava İkea, Amazon, Fedex, Pepsi ya da Disney gibi çok uluslu şirketlerle ilgili değil. Bu şirketler vergi mevzuatından yararlanarak yıllardır Avrupa'da elde ettikleri kârı cebine indiriyor. Lüksemburg maliyesi büyük holdinglere az vergi ödeme imkanı yaratmak için özel vergi kuralları uyguluyor.

Şirket sırlarının açıklanması

Holdingleer yerine vergi yükümlülüğünden kurtulmayı eleştirenler yargılanıyor. Antoine Deltour da onlardan biri. Deltour, Raphael Halet ve gazeteci Edouard Perrin ile birlikte 28 bin sayfalık vergi dosyasını yayınlamaktan yargılanıyor. Sanıklara hırsızlık, bilgisayar kayıtlarını izinsiz kullanma, şirket sırlarını açıklama ve bu gibi fiillere yardım etme suçları isnat ediliyor. Lüksemburg yasalarında bu gibi suçlar izin on yıl hapis cezası öngörülüyor.

Gazeteci Perrin vergi kaçırma öyküsünü 2012 yılındaki özel bir programda anlatmış ancak fazla yankı bulmamıştı. 2014 yılında Alman medyası konuyu yeniden gündeme getirdiğinde ve Avrupa Birliği Komisyonu'nun yeni başkanı Jen-Claude yoğun baskı altına girdiğinde, Lüksemburg'un büyük şirketlere vergi kolaylığı sağlaması skandala dönüşmüştü.

Juncker uzun yıllar Lüksemburg'un başbakanlık ve maliye bakanlığını yapmıştı. Bu uygulamayı teşvik etmediyse de, ses çıkarmamıştı. Juncker uygulamanın yasalara aykırı olmadığını savunmuş ve azledilmekten kıl payı kurtulmuştu.

Şimdi Avrupa Parlamentosu'nun özel komisyonu skandalın perde arkasını aydınlatmaya çalışıyor. Avrupa Birliği maliye bakanları AB ülkelerinin vergi mevzuatını diğer üyelerle paylaşmasını kararlaştırarak, kendi ülkelerinde faaliyet gösteren çok uluslu şirketlerin vergi yükümlülüğünden

kurtulmasını önleme yolunda önemli bir adım attılar.

Siyasi nahoşluk

Lüksemburg'daki mahkemede sürdürülen duruşmalar son derece ayrıntılı geçtiği için izleyenlere can sıkıcı gelebiliyor. Örneğin bir tanık saatlerce PWC'deki vergi dosyalarının bilgisayar sisteminde nasıl muhafaza edildiği, Deltour'un dosyaları tesadüfen mi yoksa arayarak mı bulunduğu gibi soruları yanıtlıyor.

Avukatı Philippe Penning ilk celseden memnun çıktı. Penning, Deltour'un gizli dosyalara ulaşmak için özel arama yapmadığını kanıtlamış olmalarının hukuki değerlendirme açısından önemli olduğunu söyledi. Davanın siyasi bölümü, sanıkların ifadelerine başvurulacak olan ileriki celselerde başlayacak.

Sempatizanları Deltour'un vergi skandalını ortaya çıkardığı için yargılanmayıp ödüllendirilmesi gerektiğini söylerken, baş sanığı eleştirenler de çıkıyor. Reultour Lüksemburg'un itibarına gölge düşürmekle suçlanıyor.

Assange ve Snowden'in aksine Deltour kamuoyuna görünmekten çekiniyor. İlk duruşmanın ardından medya mensuplarına görünmemek için adliye sarayını arka kapıdan terk etti.

Cezalandırmak yerine saymak

Sanıkların ne kadar ceza alacağı da merak konusu. Gözlemciler yargının eleştirilmemek için hafif cezalandırmada karar kılacağı kanısındalar. Cezanın ağır çıkmasının Lüksemburg'a daha fazla prestij kaybettireceği ve skandalın asıl sorumlusu olan PWC şirketinin Deltour'u mahkemeye vermesine akıl erdirmenin zor olduğu da dile getirilen görüşler arasında.

Davayı parlamento adına izleyen ve ifade verecek olan Avrupa parlamenterleri Sven Giegold ve Fabio Di Masi, muhbirlerin yargılanmaması gerektiğini ve kamu çıkarına gizli bilgileri ortaya çıkaranların korunmasına ihtiyaç olduğunu söylediler.

Avrupa Parlamentosu ise şirket sırlarının korunması için yeni bir düzenleme yaptı. Yeni uygulamaya göre özel şirketler her bilgiye gizlilik' damgası vurup, bu ilkeye uymayanlar hakkında dava açabilecek. Avrupa milletvekili Giegold, özel sektörün yoğun baskısı nedeniyle bu yasanın çıktığını ve muhbirlere adalet' ilkesini benimsetmenin zaman alacağını belirtti.

© Deutsche Welle Türkçe

Barbara Wesel

Kaynak/Source: